Ե. ՏԱՐԻ Թ.ԻՒ 1638 9 İinci Tişrin 1936 ԳԻՆ 4 ՂՐՈՒՇ ՈՒՐԲԱԹ 9 ՀՈԿՏ. 1936

AREVELK
Siyasi, iktisadi ve edebi
yevmi gazete
Galata, Tünel itisalinde, Billur sokak
No. 10

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
ՎԵՑԱՄՍԵԱՅ ՏԱՐԵԿԱՆ
Թուրքիա 700 ղց. 1400 ղց.
Արտասահման 110 Ֆր. 200 Ֆր.
Ամերիկա 9 տոլար 15 տլր.

AREVELK
ԱՐԵՒԵԼՔ
ՀԵՌԱՁԱՅՆ 40852
ԱՆԿԱԽ ՕՐԱԹԵՐԹ
Telefon 40852

ՀԱՍՑԷ.— Ղալաթիա, Թիւնէլի քով Պիլլուր փողոց, թիւ 10

AREVELK
Quotidien Armenien Politique
Economique Litéraire
Galata B. P. 1203

ԽՄԲԱԳՐԱՊԵՏ
ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ

ԸՄԲՈՍՏՆԵՐՈՒ ԿՈՂՄԷ ՄԱՏՐԻՏ ՊԱՇԱՐՈՒԵՑԱՒ

ՎԱՐՁԱՊԵՏ ՔԱՊԱԼԼԵՐՕ Մազապուր ազատեցաւ մահուընէ

ՍՈՎԵԷԹՆԵՐԸ ԿԸ ՍՊԱՌՆԱՆ օգնել Մատրիտի ԵԹԷ ՖԱՇԻՍԹՆԵՐԸ ՉԴԱԴՐԻՆ ՕԺԱՆԴԱԿԵԼԷ ԸՄԲՈՍՏՆԵՐՈՒՆ

ԼՈՆՏՈՆ 8.— Սովեէթ գործակատար Քական յուշագիր մը տուաւ Չէզոքութեան յանձնաժողովին ուշադրութիւնը հրաւիրելով չէզոքութեան բռնաբարումներուն վրայ զոր Սպանիոյ մէջ կը կատարեն Իտալիա, Գերմանիա և մանաւանդ Փորթուկալ։

Ռուսիա կը յայտնէ թէ ինքզինք ազատ կը զգայ չմիջամտելու իր յանձնառութենէն, եթէ յանձնաժողովը անմիջապէս չի քննէ խնդիրը և այդ պետութիւնները անմիջապէս չի դադրին ըմբոստներուն օգնելէ։

Յուշագիրը ի վերջոյ կը յանձնարարէ անմիջապէս մարմին մը ղրկել Սպանիա, բռնաբարումները քննելու և անոնց կրկնութիւնը արգիլելու համար։

ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԸ ԱՀԱԶԱՆԳ ԿԸ ՀՆՉԵՑՆԷ

ՓԱՐԻԶ 8.— «Փըթի Փարիզիէն»ի մասնաւոր թղթակից Տիկ. Վիոլէթ Սպանիոյ հանրապետութեան նախագահ Ազանա, ի մէջ այլոց հետեւեալը յայտարարած է.—

Խնդիրը միայն Սպանիացիները շահագրգռող ներքին խլրտում մը չէ. եթէ այդպիսի խլրտում մը խնդրոյ առարկայ ըլլար, ցարդ կարգադրուած կ'ըլլար ի նպաստ օրինաւոր կառավարութեան։

Միջազգային իրաւակարգին տեսակէտով չիտակը խիստ դժնդակ պարագայ մըն է, երբ մէկ կողմէ ամէն կերպով օժանդակութիւն կը կատարուի ըմբոստներուն, միւս կողմէ օրինաւոր կառավարութեան ոչ միայն օժանդակութիւն չըլլար այլ և կ'առնուի պաշարման մը ներքեւ որ արգելք կը հանդիսանայ բարեկամ երկիրներու հետ առեւտր. գործառութեանց կատարման։

Ընդհ. քաղաքականութեան տեսակէտով այս պաշարումը կրնայ աղէտալի հետեւանքներ ունենալ։ Արդարեւ, իրականին մէջ Սպանիոյ տեսակ իբր ներքին պատերազմ մը համարուող այս խնդիրը, բացի Սպանիոյ անկախութենէն կապ ունի միջերկրականի ուժերու հաւասարակշռութեան, Ճիպրալթարի նեղուցին գերակշռութեան, Ատլանտեանի ծովային խարիսխներէն օգտուելու խնդիրներուն և Սպանիոյ, պղինձի, երկաթի, կապարի և կիրի նման առատօրէն ունեցած նախանիւթերու հարցին հետ։

ԸՄԲՈՍՏՆԵՐՈՒ ԿԱՐԵՒՈՐ ՅԱՂԹԱՆԱԿԸ

ՊՈՒՐԿՕՍ 8.— Թոլէտոյի շրջանակին մէջ շարունակելով իրենց առաջացումը, ազգայնական ուժերը գրաւեցին Ալվօրոքս և Էսքալոնա կարեւոր ամրացեալ դիրքերը և ձեռք անցուցին մեծաքանակ զէնք, ինչպէս նաեւ բազմաթիւ գերիներ որոնց մէջ է նաեւ Սանթա Գրուզի զին. հրամանատարը։ Միւս կողմէ ըմբոստները գրաւեցին Սանթա Գրուզը և 300 հոգի սպաննեցին կառավարականներէն։ Մեծ յարձակում մը կը պատրաստուի Մալակայի դէմ։

ՄԱՏՐԻՏ ԿԸ ՀԱՍՏԱՏԷ

ՄԱՏՐԻՏ, 8.— Հավաս.— Ջուրի թնդանօթներէ, սաւառնակներէ և թանքերէ, կառավարական ուժերը ստիպուեցան լքել Սանթա Գրուզը, չկրնալով դիմանալ Մարոքեան երկու գումարտակներու և լէգէոնական զօրացուած գումարտակի մը և սաւառնակներու ճնշումին։

Կառավարական զօրամասերը քիչ մնաց պիտի պաշարուէին ըմբոստ ուժեղ զօրախումբ մը որ շրջանցիկ շարժում մը կը կատարէր, օժանդակութեամբ հրասայլերու։

Հետեւաբար մինչեւ իրիկուն կռուելէ յետոյ, կառավարականները նահանջեցին դէպի Մատրիտ—Թալավէրա բայց կրկին քիչ մնաց որ ըմբոստները կտրէին անոնց ճամբան։ Եւ սակայն կառավարականները խուսափեցան և նոր դիրքեր գրաւեցին Սանթա Գրուզի հարաւային բարձունքին վրայ։

Ճակատամարտը կը շարունակէ աւելի գործել Նավալ Փէրալի շրջանին մէջ։ Ըմբոստները կը յարձակին Մարոքեան ձիաւորներով։

Կառավարական ուժերը լաւ ամրացած են և կը դիմադրեն հակառակորդին բազմաթիւ ամրակոծումներու, որոնց ընթացքին 2000 ռումբ նետեցաւ։

Նոր յարձակումներու կը սպասուի մասնաւորաբար դէպի Արանխուէզ, ուրկէ միայն 10 քիլոմէթր հեռու են ըմբոստները։

ՊՈՒՐԿՕՍԻ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ՃԱՆՉՆԱՆ

ՄՈՆԹԷՎԻՏԷՕ, 8.— «Սպանիական ազգային միութիւն մը առեւտրական յարաբերութիւններ հաստատելու համար այն հողամասին հետ որ կը գտնուի Պուրկօսի կառավարութեան ձեռք։

ՊՈՒԼԿԱՐ "ԼԵՎՍՔԻ" ԽՈՒՄԲԸ ԱՅՍՕՐ ԿԸ ԺԱՄԱՆԷ

Ոտքի վրայ՝ Ձախէն երրորդը Լօչանօֆ, «Լէվսքի»ի համբաւաւոր կեդրոնի յառաջապահը։ Ձախէն չորրորդը՝ Փանչէֆ, նշանաւոր ձախ ծայր։ Աջէն երկրորդը՝ Մազնիքօֆ, Ազգային խումբի եւ «Լէվսքի»ի բերդապահը։ Ծունկի՝ աջէն երկրորդը Նիքօլօֆ, Ազգ. խումբին պետը։
(Մանրամասնութիւնները կարդալ Բ. էջ)

ԻՏԱԼԻԱ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ ԿԸ ՏԵՍՆԷ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՏՆՏԵՍ. ԽՈՐՀՐԴԱԺՈՂՈՎ ՄԸ

Լիրէթ նոր անկում մը կրեց

ՀՌՈՄ, 8.—Հռոմի դրամական շրջանակները կը յայտնեն որ միջազգ. Խորհրդաժողով մը անհրաժեշտ պիտի ըլլայ ի մօտոյ, եթէ կ'ուզուի որ դրամական արժեզրկումը ծառայէ համաշխարհային տնտես. վերականգնման։

Այս գաղափարները կը բաժնեն կարգ մը անդամները կառավարութեան։

ԼՈՆՏՈՆ, 7.—92 խառ. լիրէթը մէկ ոսթերլին կ'արժէ, մինչդեռ Իտալիոյ պետական դրամատունը այսօր հրատարակած զեկոյցով մը կը ծանուցանէ թէ 93 25 լիրէթը մէկ անգլ. ոսկի կ'արժէ։

⁂ Իսթանպուլի սակարանին մէջ նախընթաց օր մէկ թրք. ոսկին արժած է 15 լիրէթ 04.85։

Ցարդ իրենց դրամները ոսկիի հիման հաւասարիմ կը պահեն Եուկոսլաւիա, Թուրքիա, Լեհաստան, Ալպանիա, Հունգարիա, Ռումանիա, Գերմանիա, Աւստրիա և Պուլկարիա։

ՔԱՊԱԼԼԵՐՕ ՔԻՉ ՄՆԱՑ ՍՊԱՆՆՈՒԷՐ

ԼԻԶՊՈՆ, 3.— Լարկօ Քապալլէրօ հազիւ ազատեցաւ մահուընէ, ըմբոստ օդանաւ մը հետապնդած ըլլալով այն ինքնաշարժը, որով կը դառնար Արանխուէզէ, ուր այցելած էր կառավարական դիրքերը։

Օդանաւը բազմաթիւ ռումբեր արձակեց որոնք չի հասան Քապալլէրօյի, որ ապաստանեցաւ կամուրջի մը տակ մինչեւ օդանաւին մեկնումը։

ՄԱՏՐԻՏ ԿԸ ՊԱՇԱՐՈՒԻ

ՊՈՒՐԿՕՍ, 8.— Հավաս.— Սանթագրուզ տըլ Ռէթամարի մէջ ազգայնական ուժերու երէկի գործողութիւնը կը կազմէ կարեւոր հանգրուան մը Մատրիտի արեւմտակողմը միացեալ ճակատ մը կազմութեան տեսակէտով։

Ցարդ, կառավարականները զօրեղապէս կը պահէին ամրացեալ դիրքերը Սիէրա Կրատօսի մէջ։

Ազգայնական ուժերու առաջացումը դէպի Վալ տը Իկլէսիաս ստիպեց զանոնք խիստ արագօրէն նահանջել դէպի արեւելք, պաշարուելէ խուսափելու համար։

Որովհետեւ կը նախատեսուի որ զօր. Վալէրայի ուժերը երկու օրէն պիտի կրնան գրաւել Վալ տը Իկլէսիասը այս կերպով միանալով Ավիլայի ուժերուն։

Այս կերպով ռազմակատը պիտի ներկայացնէ քառանկիւնի մը երեք կողմերը, որոնք յաջորդաբար Մատրիտէ 55,58 և 42 քիլոմէթր հեռու կը գտնուին։

ՄՈՍԿՈՒԱՅԻ ՍՊԱՌՆԱԼԻՔԸ

ԼՈՆՏՈՆ, 8.— Չէզոքութեան ուխտէն ձերբազատուելու մասին սովետական սպառնալիքին լուրը մեկնաբանելով «Նիուզ Քրօնիքլ» կը գրէ.—

Անտարակոյս նոր կացութիւնը լուրջ է։ Դեռ ժամանակն է որ, Իտալիա և Գերմանիա դադրեցնեն ըմբոստներուն կատարած իրենց օգնութեանը։

«Տէյլի Հէրըլտ» (ձախ) կը գրէ. Անգլ. կառավարութեան պարտականութիւնն է ուժ տալ Սովետներուն տեսակէտին։ Այս թերթը Սովետներու ազդարարութեան կ'աւելցնէ իր սեփական ազդարարութիւնը։

Աջակողմեան պաշտօնաթերթ «Տէյլի Մէյլ» կը հրատարակէ սովետական յուշագիրը մեծատառ հետեւեալ խորագրով.—

Մոսկուայի բիրտ մէկ սպառնալիքը։

ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ ՎՏԱՆԳԱՒՈՐ

ԼՈՆՏՈՆ, 8.— Կրինվուտի, Աթլիի և Նէվիլ Չէմպըրլէյնի միջեւ տեղի ունեցած գումարումէ մը յետոյ հրատարակուած զեկոյց մը կ'ըսէ որ չէզոքութեան յանձնաժողովը հաւանաբար գումարուի ուրբաթ օր քննելու համար կացութիւնը և անգլ. ներկայացուցիչները կը գնահատեն այն վտանգները որ առաջ պիտի գան եթէ առանց յապաղումի չի լուսաբանուի կացութիւնը։

ՀՌՈՄ, 8.— Պաշտօն. շրջանակները չեն մեկնաբաներ Ռուսիոյ սպառնալիքը։ Ինչ որ կը վերաբերի Իտալիոյ միջամտութեան մասին կատարուած ամբաստանութեանց, Իտալիա չպիտի պատասխանէ Մատրիտի կառավարութեանց կատարուած օժանդակութիւնը ցոյց տալով թղթածրարով մը։

ԻՏԱԼԻՈՅ ԱՐՏԱՔԻՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ ՊԵՐԼԻՆ Կ'ԵՐԹԱՅ

Տեսակցութիւններ ինչի՞ շուրջ պիտի դառնան

ՀՌՈՄ 8.— Հավաս.— Քաղաք. շրջանակները կը հաստատեն թէ առաջիկայ շաբթու գլխուն արտաքին նախարար Ճիանօ Պերլին պիտի երթայ։ Այս ճամբորդութիւնը որոշուած է անցեալներս Մուսոլինիի և և գերման դեսպան Ֆօն Հասէլի միջեւ տեղի ունեցած տեսակցութեան ընթացքին։ Դեռ խորհրդաւոր կը մնան Ճիանօի կատարելիք այս այցելութեան նպատակները։

Սակայն և այնպէս, անոր Պերլինի մէջ կատարելիք տեսակցութիւնները քաղաք. հանգամանք պիտի ունենան և Հռոմի իր բաղձանքով կատարած լիրէթի արժեզրկման հարցը — հակառակ Գերմանիան գոհ թողուցած չըլլալուն — խնդրոյ առարկայ չպիտի դառնայ։ Հաւանաբար հետեւեալ խնդիրները քննուին.

1 — Աւստրիոյ մէջ նացի քարոզութիւնը, հազարապետ Ֆէյի ընթացքը։

2.— Գերմանիոյ Հռոմի ուխտերուն մասնակցելու հաւանականութիւնը։

3— Վիէննայի մէջ գումարուելիք իտալաւստրիահունգար խորհրդաժողովին նախօրեակին, Իտալիոյ և Գերմանիոյ միջեւ նախնական բանակցութիւններ կատարել։

Զրոյց կը շրջի որ Ճիանօ, Հռոմէ դարձին, Պուտափէշթ պիտի հանդիպի։

Աւստրիոյ հարցը կը վերարծարծի

ՀՌՈՄ, 8.—Հավասէն.—Լաւատեղեակ շրջանակները կը յայտարարեն որ Ճիանօ Պերլին կ'երթայ հասկնալու համար Գերմանիոյ ճշմարիտ մտադրութիւնները ի մասին Աւստրիոյ, Յլս. 11ի աւստրօգերման համաձայնութեան հետեւանքով։

Քաղաք. շրջանակները կը շեշտեն որ Գերմանիոյ և Իտալիոյ քաղաքականութիւնը ի մասին Կեդր. Եւրոպայի և Սովէէթ Ռուսիոյ և Լոքառնոյի Խորհրդաժողովին մեծ մասով կախում ունի այն ընթացքէն զոր Գերմանիա պիտի որդեգրէ Աւստրիոյ հանդէպ։

Նոյն շրջանակները կը շեշտեն որ Իտալ. կառավարութիւնը կ'ուզէ վանել ամէն սխալ հասկացողութիւն Գերմանիոյ և Իտալիոյ միջեւ աւստրիական հարցին մասին և Ճիանօի Պերլին այցելութեան գլխաւոր պատճառը ասիկա է։

ՊԼՈՒՄ ԵՒ ԵԼՄՏԱԿԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐԸ

դատարանի յանձնուած

ՓԱՐԻԶ 8.— Հարկատուներու միութեան նախագահ Տիւպրէ վարչապետ Պլումի և ելմտ. նախարար Օրիօլի դէմ դատ բանալու համար դիմում կատարած է. դատական նախարարին գրկած նամակին մէջ կ'ըսուի.

Վարչապետը և ելմտ. նախարարը վերջին գանձատոմսերը հրապարակ հանուած ատեն գեղծարարութիւն կատարած են։

Այս վերջինները երբ մէկ կողմէ պատրաստութիւն կը տեսնէին ֆրանքը արժեզրկելու համար ստած են ըսելով որ չպիտի արժեզրկեն դրամը։

Այս պատճառաւ վնասուած են գանձատոմս գնողները։ Նամակագիրը ի վերջոյ կ'ըսէ որ եթէ այս դատը մերժուի անձնապէս դատ պիտի բանայ վարչապետին և ելմտ, նախարարին դէմ հարկատուներու միութեան նախագահի հանգամանքով։

Նացիներու գործունէութիւնը Տանցիկի մէջ

ՏԱՆՑԻԿ, 8.— Անընդհատ կը շարունակէ Տանցիկի ընկերվարականներու դէմ գործողութիւնը։ Ընկերվարական պարագլուխներու մեծամասնութիւնը ձերբակալուած կամ բռնադատուած են պահուըտիլ։

Անոնցմէ մէկ քանին Լեհաստան ապաստանած են։ Լեհաստանի բարձր քոմիսէրը երէկ տեսակցեցաւ ազատ քաղաքին ծերակոյտի նախագահ Կրայզէրի հետ Տանցիկի խնդրոյն մասին Ազգաժողովի կողմէ Լեհաստանի վստահուած առաքելութեան մասին։

Կէօրինկ ներկայ կը գտնուի Կէօմպէշի յուղարկաւորութեան

ՊԵՐԼԻՆ, 8.— Կէօրինկ պիտի երթայ Պուտափէշթ ներկայ գտնուելու Կէօմպէշի յուղարկաւորութեան։

Ան պիտի ներկայացնէ Հիթլէրը։

ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ

Քիմիական պարարտներու մէջ

Համամարդկային առողջութիւնը սերտօրէն կապուած է գիտական երկրագործութեան։ Արդիական երկրագործին ձեռքին մէջն է առողջութեան բանալին։ Եւ, ինչպէս շատ ճշգօրէն կ'ըսեն Ամերիկացիները, «Ազգերու առողջութիւնը՝ ազգերու հարստութիւնն է»։

Այսպէս, որքան ազգերու հարստութիւնը, նոյնքան և մանաւանդ այդ հարստութիւններու մեծագոյնը՝ առողջութիւնը՝ իրեն գլխաւոր աղբիւր ունի երկրագործութիւնը՝ արդիական տեսութիւններու վրայ կիրարկուած։

Ընդլայնենք մեր սահմանը և մեր կղզուածէն դուրս, յառաջանանք, ապաւինելով մեր բժիշկ բարեկամներու բարեացակամ թոյլտուութեան, բժշկութեան մարզին մէջ։

Ամէն օր, ամէն կողմէ, սովորական յանկերգ եղած է իմանալ թէ՝ այս ինչ կամ այն ինչ բժիշկը անբաւական է. նա չի կրնար ինծի դարմանել այս ինչ կամ այն ինչ հիւանդութենէ, հակառակ անոր որ ես որքան շատ ալ գործածած ըլլամ իր դեղերը։ Վէրքը հոն կը կայանայ որ, երբ շատ մը բժիշկներ դեղեր կամ դարմաններ կը փորձեն կարգ մը տագնապներու համար, որոնք իրական հիւանդութիւններ չեն, այլ սնունդի պակասութիւններ։

Այսպէս մեր կարգ մը տագնապները.— ջղայնութիւններ, ուժաթափութիւն, յոգնածութիւն, գլխու ցաւեր, որոնց համար կ'սպառենք թոններով ասփիրին, տկար ակռաներ՝ յառաջ եկած ակռայի ցաւերէ, անարիւնութիւն, խպիպ (կուաթր), ստամոքսի անկանոնութիւններ և գէշ տրամադրութիւններ,— բոլորն ալ արդիւնք են աղքատ սննդառութեան։ Աղքատ սննդառութիւն ըսելով, պէտք չէ հասկնալ աժանագին սնունդներ, այլ որակով աղքատ սնունդներ, որոնք համապատասխան չեն մեր մարմնական պէտքերուն։

Սնունդները նման են գոհարներու կամ պարարտներու. անոնք թէև երեւութապէս կրնան լաւ ըլլալ, բայց ներքնապէս թափթփուքներ են։ Նկատի ունեցէք որ, մեր նախնիքներուն, նախապապերուն պապերուն և հայրերուն սնունդները աճած են ընդհանրապէս կոյս հողերու մէջ։ Հետեւաբար այդ սնունդները կը պարունակէին բոլորը կամ մեծագոյն մասը այն տարրերուն, որոնցմով դուք կազմուած էք։ Այսօր, բոլորովին փոխուած է կացութիւնը, մանաւանդ այն երկիրներու մէջ ուր ներոյժ մշակութիւն կայ և ուր հողերը յոգնած ու սպառած են իրենց բաղկացուցիչ տարրերը։

Այսպէս, այսօր ձեր տիկնոջ կամ մօր կողմէ եփուած կերակուր մը, որ կը պարունակէ ուժաթափ հողերէ քաղուած միսէն, բանջարեղէնէն կամ արմտիքէ, չունի ոչ նոյն հանքային տարրերը և ոչ ալ նոյն կենսանիւթերը (վիթամին), որոնք կը պարունակէին կոյս հողերը։ Որովհետև, կարելի չէ ունենալ կենսանիւթեր, առանց կարգ մը հանքային նիւթերու զուգակցութեան որոնցմէ զուրկ են այժմու յոգնած հողերը։ Գիտէ՞ք որ ձեր մարմինը կազմուած է կարգ մը հանքերէ և մեծաքանակ ջուրէ։ Մարդկային մարմինը, եթէ առողջ է, կը բովանդակէ հետեւեալ տարրերը։ Ալիմինիոմ, զառիկ, պարիոմ, պօրօն, պրօմ, կիր, քառպօն, քլօր, քրոմիոմ, քօպալթ, պղինձ, ֆլիւօր, ժէրմանիոմ, ոսկի, ջրածին, իօտ, երկաթ, կապար, լիթիոմ, մակնիզիոմ, մանկանէզ՝ սնդիկ, նիքէլ, քորակածին, թթուածին, ֆօսֆոր, փոթաս, ռուպիտիոմ, սիլիքօն, արծաթ, սոտիոմ, սթրոնթիոմ, ծծումբ, կլայեկ, թիթանիոմ և զինկ։

Աւելորդ է մտնել մանրամասնութիւններու մէջ, ցուցնելու համար թէ՝ վերի տարրերէն իւրաքանչիւրին մէջին հաշուով որքան կը գտնուի առողջ մարմնի մը մէջ։ Ստորև կուտանք միայն կարգ մը հետաքրքրական մանրամասնութիւններ, յայտնող թէ՝ յիշեալ հանքային տարրերը պակսած ատեն ի՞նչ հիւանդութիւններ առաջ կուգան և ի՞նչ են արդիւնքները վերոյիշեալ հանքային տարրերու բնականոն պաշարի մը։

Մարմնոյն մանիշը (իօտ) պակսած ատեն կը ծագին հետեւեալ հիւանդութիւնները.— Խպիպ, մորթային հիւանդութիւններ, նուազ կենսունակութիւն, վիժում, ջղայնութիւն, գիրութիւն և ոսկրաթեքութիւն։ Մանիշը՝ մարմնոյն մէջ բնականոն քանակութեամբ գտնուած ատեն, հետեւեալ լաւ արդիւնքները կուտայ — Ոսկորներու բնականոն աճում, վահանագեղձի առողջութիւն, բնականոն ծանրութիւն, բարգաւաճ կենսունակութիւն, աղիքներու բնականոն գործունէութիւն, բարւոքած փոխադրականութիւն և արգասաւորութիւն։

Երբ երկաթը պակսի, յառաջ կուգան անարիւնութիւն, գլխու ցաւեր, ուժաթափութիւն և ծանրաշնչութիւն։ Երբ երկաթը գոյութիւն ունի, յառաջ կուգան բարւոքած փոխադրականութիւն (մէթապօլիզմ), արեան կարմիր գնդիկներ և բարգաւաճ կենսունակութիւն։

Երբ պղինձը պակսի՝ անարիւնութիւն և երբ գոյութիւն ունենայ, արեան կարմիր գնդիկներ յառաջ կուգայ։

Երբ կիրը պակսի, ստամոքսի ցաւեր, ոսկրաթեքութիւն և մորթեոք (էքզէմա) առաջ կուգայ։ Գտնուած պարագային, լաւ ատամներ, կալիքարութիւն (ալքալանիթի) և աղիքներու կանոնաւոր գործունէութիւն։

Փոսփորի չգոյութեամբ ոսկրաթեքութիւն, թերբնականոն աճում և մտաւոր յոգնութիւն։

Փոսփորի գոյութեամբ զօրաւոր ոսկրներ, բջիջներու բնականոն գործունէութիւն և ջինջ միտք։

Նատրոնի (սոտիոմ) չգոյութեամբ՝ ստամոքսային ցաւեր, յօդացու, երիկամունքի և փամփուշտի անկանոնութիւններ։

Նատրոնի գոյութեամբ՝ կալիքարութիւն, բնականոն մարսողութիւն։ ստամոքսադեղձի և նեարդային յօդակապերու առողջութիւն։

Կալիի (փոթաս) չգոյութեամբ թթուականութիւն, սրտի անկանոնութիւններ և պնդութիւն։ Կալիի գոյութեամբ՝ սրտի, ստամոքսադեղձի և լեարդի բարւոք գործունէութիւններ։

Մակնէզիոմի չգոյութեամբ՝ կշիռքի կորուստ և մորթային հիւանդութիւններ։ Մակնէզիոմի գոյութեամբ՝ մարմնային հիւսկէններու բարւոքում և պայծառ միտք։

Ծծումբի չգոյութեամբ՝ պնդութիւն, արեան և լեարդի անկանոնութիւններ։ Ծծումբի գոյութեամբ՝ լեարդի գործունէութիւն, հաստատ ջիղեր և պայծառ մորթ։

Մանկանէզի չգոյութեամբ՝ անարիւնութիւն, ընդհանուր թուլութիւն և յօդատապ։ Մանկանէզի գոյութեամբ՝ նեարդային յօդակապերու ճկունութիւն, բարգաւաճ կենսունակութիւն և արգասաւորութիւն։

Մարդկային մարմինը պէտք է պարունակէ մէկ տասներորդ ունկի (օնս) երկաթ։

Վերոյիշեալ տարրերէ ոմանք շատ քիչ քանակութեամբ պէտք է գտնուին։ Այսպ'ս եթէ մարդկային մարմինը՝ իր կշռին երեք միլիոն մասերէն մէկ տասներորդ մաս մանիշ պարունակէ, այլ ևս խպիպէ չի տառապիր, բայց երբ ասկէ պակաս ըլլայ, վահանագեղձը կը հիւանդանայ կամ կը լայննայ և խպիպ առաջ կուգայ։ Այսօր ակնոց կրելու պարտաւոր չպիտի ըլլայինք, եթէ կարող ըլլայինք բնականոն կերպով մեծաքանակ մանկանէզ պարունակող հազար (մառուլ) և ուրիշ սնունդներ ուտել։ Տօք. Նամիտ Պեյճիքցին. Պելժիոյ ողբ. Ալպէր Թագաւորին աչքի պակասաւոր նայուածքը դարմանած է մեծաքանակ մանկանէզ, զինկ, երկաթ և պղինձ պարունակող քիմիական պարարտներով աղբուած հողի մէջ հասնող հազարով։

Նիւ Եորք գտնուող նշանաւոր բժիշկ մը կը հաստատէ թէ մեծաքանակ զինկ պարունակող սնունդներով կերակրուող տղաքներ զգալիօրէն բարելաւուած են։

Ամերիկացի ուրիշ մասնագէտ մը կը հաստատէ թէ՝ երբ երկաթի, պղինձի զինկի և մանկանէզի նման արժէքաւոր տարրեր պակսին սնունդներու մէջ, քանսէր հիւանդութենէն մեռնողներու թիւը կ'աճի։ Այսպէս Միացեալ Նահանգներէն 14 նահանգներ, ուր երկրագործութեան կիրարկումը շատ հին է և ուր հողերը ուժաթափած են, 150 հազար բնակչութեան վրայ տարեկան 284 հոգի կը մեռնին քանսէրէ։ Մինչդեռ արեւմտեան նահանգներու մէջ, բաղդատմամբ արեւելեան նահանգներուն, երկրագործութեան աւելի ուշ ձեռնարկուած և հետեւաբար հողերը հանքային տարրերով աւելի հարուստ ըլլալով, քանսէրէ մեռնողներուն տարեկան սակը, 155,000 հոգիի վրայ կը հասնի միայն 84ի։

Վերի տուեալները մեզի կ'առաջնորդեն այն եզրակացութեան թէ՝ դեղերէն աւելի, բերրի հողերու մէջ աճող և հանքային տարրերով հարուստ սննդեղէններով է որ կարելի է բուժել, մասամբ կամ արմատապէս կարգ մը հիւանդութիւններ։ Հետեւաբար որոշապէս կարելի է ըսել թէ՝ մարդկային առողջութեան և քիմիական աղբերու միջեւ կայ սերտ առնչութիւն մը։ Քիմիական աղբերու ընտրութիւնը կամ զանազանութիւնը կը կատարէ որոշ դեր մը։ Բաւական չէ գործածել միայն քիմիական այն սովորական աղբերը, որոնք կը պարունակեն միայն ազօթ, փոթաս, ֆօսֆաթ և երբեմն ալ կիր։ Ի՞նչպէս կ'ուզէիք որ, միայն այս չորս տարրերով աղբուած հող մը, արտադրէ այնպիսի հարուստ բերք մը, որ մարդկային և անասնային մարմնոյ բնականոն առողջութեան համար անհրաժեշտ եղող քառասուն տարրերը բովանդակէր։

Ներոյժ մշակութեանց ենթակայ երկիրներու մէջ, ուր հողը իր հանքային բազմազան տարրերէն մէկ կարեւոր մասը կորսնցուցած է յարաճուն մշակութիւններու պատճառով, գիտուած է որ. ասկէ 30-35 տարի առաջ անարիւնութեան ենթարկուած հիւանդ մը միակ կաթի պահեցողութեամբ արագօրէն կը բուժուէր. մինչդեռ այսօր նոյն հողամասերու ժողովուրդը, միակ կաթի պահեցողութեամբ, մի քանի շաբթուան ընթացքին, կ'ենթարկուին անարիւնութեան։ Ի՞նչ պատահած է ուրեմն։ Պատճառը այն է որ այն սնունդները որոնցմով ձեր կովերը այսօր կը սնանին, չե՛ն այն բազմատարր սնունդները, որոնցմով կը սնանէին ասկէ 30-35 տարիներ առաջ։

Բացորոշ կերպով այժմ հաստատուեցաւ թէ՝ հողերուն պարարտացումը գիտական արդի տեսութիւններու վրայ կատարուելու է։ Սպառած հողի մը, ոչ թէ չորս, այլ քառասուն հանքային տարրեր հայթայթուելու են։

Որքա՜ն լաւ քիմիական պարար, այնքա՛ն լաւ առողջութիւն և երջանկութիւն։

Երանի՜ մշակներուն, Վիրգիլեան հոգեբուխ արտայայտութեամբ որ աշխարհի կը պարգեւեն թէ՛ հարստութիւն, թէ՛ առողջութիւն։

Երջանի՜կ մշակներ, որ մարդկութիւնը կ'օժտեն երջանկութեամբ։

Երանելի՜ մշակներ, որոնց օրհնեալ ափերուն մէջ կեդրոնացած է բոլորին և՛ երանութիւնը և՛ խաղաղութիւնը։

ՍԵՊՈՒՀ ՍՏԵՓԱՆԵԱՆ

ՄԱՐԶԱՆՔԱՐՀ

ԼԵՎՍՔԻ ԱՅՍՕՐ ԿՈՒԳԱՅ

ԱՅՍ ՇԱԲԹՈՒԱՆ ՖՈՒԹՊՈԼԻ ՄԵՍԹԻՎԱԼԸ

Ինչպէս գրեցինք, պուլկար Լէվսքի ֆութպոլի խումբը այսօր ժամը 10.30ին Սիրքէճիի կայարանը կը հասնի։ Խումբին կը նախագահէ գեր ատենապետ Պ. Փրօտանօֆ։

Ն. Շիշլիի վարչութիւնը, և բոլոր ֆութպոլ'ստները այսօր փայլուն կերպով պիտի դիմաւորեն հիւրերը։ Ստորև կուտանք Լէվսքիի ամբողջական կազմը։

Բերդապահ՝ Մաչնիքօֆ որ Ազգ. խումբի բերդապահ և միջազգային խաղացող մըն է։

Պէքեր՝ Ալաէֆ և Անտրէյէֆ, երկուքն ալ Ազգ. խումբէն միջազգային խաղացողներ են։

Հաֆեր՝ Զվէթքօֆ Ռաֆայէլօֆ և Տիմիթրօֆ։

Ֆօրեր՝ Սթամպոլիէֆ, Կապրօվսքի, Լօչանօֆ, Սթօյանօֆ և Փանչէֆ։

Պահեստիներ՝ Կրիկորօֆ և Բօսեթօֆ։

Ձախ ծայր Փանչէֆ 1934էն ի վեր փրօֆէսիօնէլ եղած է և չեխօսլովաք խումբերուն մէջ կը խաղայ։

Վաղը, Շաբաթ, ժամը 3,30ին Թաքսիմի Սթատին մէջ Լէվսքի կը կատարէ իր առաջին մրցումը Բեռայի հետ, որ հաւանաբար զօրացնէ իր կազմը Ն. Շիշլիէն, Թ. Ե. Ե. Գուրթուլուշէն, Պէշիքթաշէն առնելիք խաղացողներով։

Այս մրցումէն առաջ ժամը 1.30ին հաւանական է որ Գուրթուլուշ (նախկին Եսայեան) մրցի Ֆէնէր Սփօռի (յոյն) կամ Ն. Շիշլիի Բ. կազմին հետ։

Իսկ Կիրակի օր, ժամը 3,30ին, Ն. Շիշլի կը մրցի Լէվսքիի հետ։ Այս մրցումէն առաջ ժամը 1,30ին, Թ. Ե. Ե. Գուրթուլուշ և Արնավուտքէօյ բաժակի խիստ հետաքրքրական մրցում մը պիտի կատարեն։ Այս մրցման միջոցին Բեռայի, Ն. Շիշլիի և Թ. Ե. Ե. Գուրթուլուշի մարզիկներուն միջեւ 4X400 մէթր դրօշարշաւ մը տեղի պիտի ունենայ, իսկ այս մրցման կիսախաղին ալ դարձեալ նոյն մարզիկներուն միջեւ պիտի մղուի Պալքանեան դրօշարշաւի պայքարը, որ շատ բուռն պիտի ըլլայ։

Ն. Շիշլի-Լէվսքի մրցումը բուռն հետաքրքրութիւն արթնցուցած է բոլոր ֆութպոլի սիրահարներուն մօտ։ Տարակոյս չունինք թէ, հայ թէ օտար, գունդագունդ պիտի դիմեն Թաքսիմի Սթատը, չզրկուելու համար այս հազուագիւտ առիթէն, որովհետեւ այդ օրը կը մրցին Պալքաններու ախոյանութեան թեկնածու խումբերէն մէկը և Իսթանպուլի ոչ ֆէտէրէններու ախոյանը՝ Ն. Շիշլի, որ վստահ և ամուր քայլերով շահած է այսօրուան փայլուն դիրքը։ Իսկ անգամ մըն ալ կրկնենք թէ, Ն. Շիշլիի անթիւ համակիրները ու բարեկամները պէտք է բոլորն ալ անխտիր, մեծով ու պզտիկով, ներկայ գտնուին այս մրցումներուն, նիւթապէս թէ բարոյապէս վարձատրելու համար Ն. Շիշլիի վարչութիւնը, որ ի գին ծանր զոհողութիւններու, յանձնառու եղած է քաղաքս հրաւիրելու Պուլկարիոյ ֆութպոլի լաւագոյն խումբերէն մէկը. այս կերպով իր անհամար բարեկամներուն ապահովելով երկու օր տեւող ֆութպոլի շատ հաճելի «փէսթիվալ» մը։ Պէտք է աւելցնել թէ, Ն. Շիշլի իր այս կարեւոր ձեռնարկը յաջողութեամբ գլուխ հանելու համար, կանոնաւոր և մէթոտիկ աշխատանքի լծուած է։

Մրցումներուն յայտագիրները՝ ճաշակաւոր կերպով խաւաքարտի վրայ է որ գրել տուած է և քաղաքիս բոլոր մեծ վաճառատուներուն ցուցափեղկերուն մէջ ցուցադրած է։ Գոհութեամբ կ'իմանանք նաև թէ, մեր մարզական պաշտօնակից «Թօփ» ալ որ անցեալ շաբթուան Ն. Շիշլի- Թ. Ե. Ե. Գուրթուլուշ մրցման նկարագրութիւնը ընելէ վերջ Լէվսքիի դէմ Ն. Շիշլիի կազմին և խաղին մասին լաւատես արտայայտուած էր, այս շաբթու ալ բացառիկ յաւելուած մը հրապարակ կը հանէ, հրաւիրելով իր ընթերցողները ներկայ գտնուիլ Ն. Շիշլի—Լէվսքի ֆութպոլի խիստ հետաքրքրական մրցումին։

Ստորև կուտանք Ն. Շիշլիի կազմը պահեստիներով միասին.—

Ֆէրուխեան, Գրիգոր, Եավրուխեան, Ալպէռ, Սահակեան, Նուպարիկ, Մարթեան, Յակոբ, Գրիգորիկ, Հրաչ, Սուլտան, Օննիկ, Տիրան, Զաւէն։

ՄԱՐԶԱՍԷՐ

,,ԱՐԵՒԵԼՔ,, ԵՒ ''ԿՐՕՆ. ԺՈՂՈՎ»

ԹԵՐԹԻՍ ԱՐՏՕՆԱՏԷՐ
Պ. ԽՈՐԷՆ ՃԱՄՃԵԱՆ
ԿԸ ՊԱՏԱՍԽԱՆԷ
«ՀՐԱՊԱՐԱԿԱՅԻՆ ՀՐԱՒԷՐ»ԻՆ

Ինչպէս յայտնի է, «Կրօն. Ժողով»ը բացատրութիւններ տալու հրաւիրած էր թերթիս արտօնատէր Պ. Խ. Ճամճեանը, «Արեւելք»ի 20 Օգոստ. թիւին մէջ «Հետապնդող» ստորագրութեամբ գրութիւնը իրեն համար անուանարկիչ գտնելով։

Պ. Խորէն Ճամճեան, Ս. Պատրիարքի ուղղած իր նամակով, զոր հրատարակած էինք «Արեւելք»ի երեքշաբթի օրուան թիւին մէջ, գիտել տուած էր թէ, «Կրօն. Ժողով»ը կողմ կը կազմէ և իր հրաւէրը դէմ է իրաւական սկզբունքներու, հետեւաբար իրաւասու չէ բացատրութիւններ պահանջելու։

Պ. Ճամճեան աւելցուցած էր թէ կը նախընտրէ բացատրութիւններ տալ ուղղակի Ս. Պատրիարքին, որպէս Կրօն. վերին իշխանութիւն։

Ս. Պատրիարքը, ուղղակի իրեն գրուած այս նամակը յանձնած է «Կրօն. Ժողով»ի դիւանին, որ գոհացուցիչ չէ գտեր և այս անգամ որոշեր է «հրապարակային հրաւէր» կարդալ թերթիս արտօնատէրին, աւելցնելով թէ հակառակ պարագային «հարկ պիտի ըլլայ օրինական միջոցներու դիմել»։

Նարոյեան արքեպս. որպէս Պատրիարք (այսինքն կրօն. վերին իշխանութիւն) իրեն ուղղուած նա-

---

«ԱՐԵՒԵԼՔ»Ի ԹԵՐԹՕՆԸ — ԹԻՒ 141 —

ՌԷՇԱՏ ՆՈՒՐԻ

ԻՐԻԿՈՒԱՆ ԱՐԵՒԸ

Թարգմ. Գ. ՀՐԱՆՏ

ԵՐՐՈՐԴ ՄԱՍ

— 7 —

«Վերստին մանկացած էի։ Ոչինչ կը խորհէի, ոչի՛նչ կը հասկնայի, այլ միմիայն պզտիկներու սէրերուն մէջ տեսնուող նուիրումով բոլոր հոգիս քեռայրիս կուտայի։

«Կ'երդնում որ չէի գիտեր թէ՝ սրտիս մէջ գարշելի հիւանդութիւն մը ծայր կուտայ։ Կը կարծէի թէ միայն կը մեղքնամ մահուան դատապարտուած հիւանդ մը և կ'արտասուեմ մանկութեանս շրջանին գլխս ծունկերուն վրայ քնացնող մեծ եղբօր մը համար։

«Թերեւս այս կրակը ծածկաբար, քանի մը տարի սրտիս մէջ վառելէ յետոյ պիտի շիջէր, բայց բուն դժբախտութիւնը սկսաւ երբ մենք Պոլիս դարձանք։

«Ակամայ քեռայրիս հետ բաղդատեցի խօսեցայ՝ Պիւրհան պէյը։ Խե՜ղճ տղան անոր քով այնքա՛ն անշուք, այնքա՛ն անիմաստ կը մնար որ...։ Ձեզ Պոլսոյ մէջ ուրիշ անձերու քով ալ տեսայ։ Քեռայրս ոչ ոքի կրնայի նմանցնել։ Ոչ ոք ձեզի չափ նուրբ և վայելուչ էր։ Պիւրհան պէյի մեզի եկած օրուան իրիկունն էր, ըսիք ինծ որ նշանածս կառքով մինչև Քըսըքլը տանիմ։ Մօրաքոյրս և ձեզ գրան առջեւ ձգեցի։ Այդ վայրկեանին այնպէս կարծեցի թէ՝ այլեւս ձենէ կը բաժնուիմ առ յաւէտ։ Սրտիս մէջ կրակ մը ինկաւ։ Պիւրհան պէյ գեղեցիկ խօսքեր կ'ընէր ինծի։ Ինչ բաներ որ կը խօսէր երիտասարդ այր մը իր խօսեցեալին... Ես ձեզ կը խորհէի միայն։ Մեզ կառք դրած ատեննիդ թէ՝ գո՛հ և թէ տխուր երեւոյթ մը ունէիք։ Գոհ ըլլալնուդ համար կը բարկանայի ձեզի հանդէպ, իսկ տխուր ըլլալնուդ համար ալ կը մեղքնայի ձեզի։ Չկրցայ համբերել վերջապէս։ Պիւրհան պէյի առաջարկեցի որ հրաժարի ինծի հետ ամուսնանալէ։ Այդ գիշեր ըմբռնած էի այն կարեւոր դերը զոր կը գրաւէիք կեանքիս մէջ։ Սակայն առոր պատճառը սորվեցուց ինծ անպիտան երազ մը։

«Մ...» կը վերադառնայինք։ Գիշեր մը շոգենաւը, խցիկիս մէջ բազմած էի։ Շատ յոգնած էի։ Կոպերս կը գոցուէին ակամայ։ Ճամբորդ մը սրահին մէջ ինքն իրեն դաշնակ կը նուագէր։ Դաշնակին ձայնը երազի մը նման ներգործեց իմ վրայ։ Ինքզինքս երեւակայեցի այն մութ, կապոյտ սրահին մէջ ուր պարեցինք այն յուլիսեան գիշերը։ Անշօշափելի հոգիի մը թեթեւութեամբ յամրօրէն կը պարէի քեռայրիս թեւերուն մէջ։ Դաշնակին նուագած եղանակը երբեք ուրիշ տեղ չէի լսած կեանքիս մէջ։ Աչքերէս արտասուք կը հոսէր։ Զգացի թէ մարմինս բռնող թեւերը գիս աւելի կը սեղմեն և գլխիս վրայ... ջերմ բաներ մը ման կուգան։ Ուժ չունէի սթափելու այս երազէն և կը հեծէի. «Ո՜հ ինչ գէշ, ինչ գէշ։» ըսելով.... Դողալով, լալով արթնցայ Մութին մէջ շոգենաւին կամրջակը ելայ։ Դէմքս հովին դէմ բռնեցի։ Շիւքրան մօրաքոյրս դէմս գլխիկոր կեցած. «Ա՞յս կ'սպասէի քենէ Ժիւլիտ» ըսելով կուլար...։

«Այդ գիշերը ահա քեռայր, առաջին անգամ ըլլալով մահուան մասին խորհեցայ...։ Սիրե՛լ, ինծ համար գրեթէ հայր մը եղող քեռայր մը, սիրե՛լ ամուսինը Շիւքրան մեծ քրոջս...։ Այս արատը մահը միայն կրնար մաքրել...։ Այսուհանդերձ չա՜տ դժուարութիւն քաշեցի հաշտուելու համար մահուան այս գաղափարին հետ, քեռայր...։ Այնպէս կը կարծեմ որ այս պարագան ես միայն մխիթարութեան և ինքնախաբէութեան համար խորհեցայ, սակայն յուսահատութիւնն ու տառապանքը գիս տակաւ վարժեցուցին մահուան գաղափարին...։ Քեռայր, մարդ չի սպասեր մահուան ժամուն...։ Հաւատա՛ որ այս գիշեր երբեք չեմ տկարանար և մահը անհրաժեշտութիւն մը կը նկատեմ։ Ամիսներով պայքարեցայ եսիս դէմ, պատճառներ որոնեցի։ «Դուն ի՞նչ յանցանք ունիս Ժիւլիտ, կ'ըսէի, ո՛չ մէկ մեղք գործեցիր մեծ քրոջդ և քեռայրիդ դէմ...։ Որոշ է որ հիւանդութիւն մըն է այս և կ'անցնի ժամանակի ընթացքին...։»

«Այս հիւանդութեան ժամանակի ընթացքին անցնիլը խորհիլը գիս տարբեր կերպով կ'սպառնէր, բեցնէր եսիս դէմ և կը տառապէի այնպիսի։ Այս հիւանդութիւնը այնքան քաղցր տենդ մըն էր որ առանց անոր կեանքը անիմաստ կ'ըլլար։ Երբե՛ք երջանկութիւն չէր պարունակեր։ Կը տեսնէք թէ քեռայր, այլևս ինծ համար փրկութեան միակ միջոցը մահն էր։ Ձեզ պէս ես ալ հիւանդ էի։ Հարկադրուած էի ակամայ գլուխ ծռել մահուան հանդէպ։

(Շար.

ՊԷՅՕՂԼՈՒԻ ԹԱՂ. ԽՈՐՀՈՒՐԴԻ ԱՏԵՆԱՊԵՏԸ ԸՆԴՈՒՆԵՑ ՓՈԽԱՆՈՐԴՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս գրած էինք, Պէյօղլուի Թաղ. Խորհուրդի ատենապետ Փրօֆ. Յ. Ճէլալեանի մահուան վրայ, անհրաժեշտ կը դառնար նոր դատախազ մը ներկայացնել Բանկալթիի րեգմանատան դատին համար։

Այս պաշտօնը, իբր ներկայ Թաղ. Խորհուրդի ատենապետ, կը վիճակէր Տօքթ. Անդրէ Վահրամի, որ ընդունելու համար այդ պաշտօնը, Վարչութենէն ինչ ինչ կէտերու մասին լուսաբանութիւններ ւզած և այս վերջինը յանձնարարած էր այդ մասին տեսակցիլ Իրաւագէտ Պ. Մ. Նարլեանի հետ։ Այս տեսակցութիւնը տեղի ունեցած և անհրաժեշտ բացատրութիւններն ու լուսաբանութիւնները ստացած ըլլալով, Թաղ. Խորհուրդի ատենապետը գրած է Վարչութեան, թէ կը ստանձնէ դատախազի պաշտօնը և փոխանորդութիւնը պիտի տայ փաստաբաններուն։

ին ընթացք չի տալով,՝ աւելորդ է ըսել թէ նշանակելի սխալ մը գործած է, մոռնալով թէ ա բանէ առաջ օրուան Պատրիարքն է և իբր այդպիսին է որ ուած է իրեն և «Կրօն. Ժողովի Նախագահի հանգամանքը ձեւականութիւն է, և որ զուրկ ւէ իրաւունքէ եւ կը բոլորով ինք նշանական մաս կազմէ «Կրօն. Ժողովի». այդ պարագային ո՞վ պիտի պահէ ու գործադրէ Պատրիարքի՝ վերին իշխանութեան իրաւունքը։

այժմ բաւականանանք այս թեամբ և տանք պատճէնը նամակին, զոր Պ. Խ. Ճամ ղրկած է Ս. Պատրիարքին, պատասխան «Կրօն. Ժողովի պարակային հրաւէրին».—

Կրօն. Ժողովոյ դիւանը 5 Հոկտ. թուակիր կոչով մը ինծ հրաւէր կը կարդայ այսօր, Հինգշաբթի (երէկ), ժամը 14ին իրեն ներկայանալ «Արեւելք»ի Օգոստ. 20ի ին մէջ երեւցած հրատարակութեան մասին լուսաբանութիւններ տալու համար։

Կրօն. Ժողովոյ դիւանը իր այդ էրին մէջ զանց կ'ընէ յիշել շաբթի օր չներկայանալուս Ձեր Սրբազնութեան ռնող գրութեանս պարունակութիւնը և կը գոհանայ ըսելով թէ «գոհացուցիչ չնկատուե

իւանը հանրային դատարանին պարտաւոր էր գոնէ յայտնել թէ ինչո՞ւ համար այդ գոհացուցիչ չի գտներ։

Կրօն. Ժողովը Թերթին հրատարակութիւնը անուանարկիչ նկատ բնական է դատախազի ամանքով իրաւունք ունի վերին իշխանութեան դիմել պահանջել։

Արդ, իբր Կրօն. վերին իշխանութիւն, Պատրիարքի հանգամանքով Ձեր Սրբազնութեան անկ է քննութիւնը կատարել կատարել տալ և տնօրինել։

մօտք էր որ Ձեր Սրբազնութեան դիմեցի, յայտնելով որ եմ ուղղակի Ձեզի տալ պահանջուած բացատրութիւնները, իբրեւ իրաւասու իշխանութեան։

Ձեր Սրբազնութիւնը յարգեց այս ձեւը և Կրօն. դիւանին յանձնեց դատաւորի իշխանութիւնը, առանց նըկատի առնելու անոր դատախազի հանգամանքը և թոյլատրեց որ ան հարցաքննիչ ինծ հրաւէր

պարագային, կը ներէք որ իմ առաջին տեսակէտս ընելով իրաւական սկզբունքները, չկարենամ ներկայանալ իր թեան սահմանը անցնող մը,

եւ չեմ խուսափիր բացատրութիւններ տալէ Ձեր Սրբազնութեան՝ իբր կրօն. վերին իշխանութիւն, եթէ յարմար գաք ուղղակի զիս լսել։

եթէ նկատումներ ունիք այդ ուղղութեամբ չշարժելու համար, ես պատրաստ եմ խնդիրը ենթարկել ձեր Սրբազնութեան կողմէ անուանուելիք մարմնի մը, ինչպէս Նախապէս Կրօն. Ժողովը առաջարկած էր Վարչութեան»։

ԱԹԱԹԻՒՐՔ
ՄԵԾ ՈՒՂԵՒՈՐՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՊԻՏԻ ՁԵՌՆԱՐԿԷ ԵՐԿՐԻՆ ՄԷՋ

Հանրապետութեան Նախագահը նախընթաց օր ժամանած է Անգարա Փրօֆ. պայան Աֆէթի և հետեւորդներուն հետ։

Աթաթիւրք կայարանը դիմաւորուած է կառավարութեան անդամներուն, երեսփոխաններուն, քաղ. և զին. իշխանութեանց ու խանդավառ ամբոխի մը կողմէ։

Վարչապետը և Անգարայի կուսակալը Մեծ Նախագահին ընդառաջ գացած են մինչեւ կուսակալութեան սահմանները, իսկ ազգ. պաշտպանութեան գործավարը դիմաւորած է զայն Էթիմէսութի մէջ։

Աթաթիւրք իջած է կառախումբէն հազարաւոր անձերու ծափահարութեանց մէջ և ինքնաշարժով Չանգայայի ապարանքը գացած է։

«Ճումհուրիյէթ» կը հաղորդէ որ Մեծ Առաջնորդը քննական ուղեւորութեան մը պիտի ձեռնարկէ երկրին մէջ։

ՍԻՐԱՅԻՆ ԵՂԵՐԱԿԱՆ ՈՃԻՐ ՄԸ

Այջի գիւղի Շէհզատէ Պաշըի Միլլի սինէմային ետեւի փողոցին թիւ 13 տան մէջ խժդուժ ոճիր մը գործուեցաւ հետեւեալ պարագաներու տակ.

Համիտ անուն երիտասարդ մը երեք ամիս առաջ նշանուած է Ճէմիլէ անուն 25ամեայ աղջկան մը հետ, որ իր քրոջ և մօրը հետ կը բնակի վերոյիշեալ տան մէջ։

Այջի գիւղէ Համիտ, ըստ սովորականին այցելութիւն մը կուտայ իր նշանածին։

Դրամական խնդրէ մը, տաք վիճաբանութիւն մը ծայր կուտայ երկու երիտասարդներուն միջեւ։ Ճէմիլէ երբ կ'ըսէ թէ պիտի լքէ զինքը, ծայր աստիճանի կը հանէ Համիտի բարկութիւնը, որ ատրճանակը երկու անգամ կը կրակէ նշանածին վրայ, արիւնլուայ գետին փռելով զայն։

Ասով ալ չի գոհանալով կը կըրակէ սենեակին մէջ գտնուող զոհին քրոջը և մօրը վրայ, որոնք հրաշքով կ'ազատին։

Ի վերջոյ վրիպած գնդակ մը գլխէն ծանրապէս կը վիրաւորէ ոճրագործը։

Երկու նշանածները խօսելու անկարող վիճակի մէջ կը փոխադրուին Ճէրահ փաշայի հիւանդանոցը։

ՕՍՄ. Կայսրութեան վերջին եպարքոս Թէվֆիգ փաշա նախընթաց օր Նշանթաշի իր բնակարանին մէջ մեռաւ 95 տարեկանին։

ԵՐԷԿ առտու ժամը 5.20ին երկրաշարժի 2 ցնցում շատերը քունէն արթնցուցած է,

ԲԱՆԱԿԸ հոկտ. 15ին մեծ ռազմափորձերու պիտի ձեռնարկէ Իզմիրի շրջանին մէջ։

ԱՅՍ ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻԷՆ ՍԿՍԵԱԼ
Սինէ Շարքի մէջ
(Նախկին Էքլէռ)
ԻՍԹԱՆՊՈՒԼԻ ՄԷՋ
ՎԵՐՋԻՆ ԱՆԳԱՄ ԸԼԼԱԼՈՎ
պիտի ներկայացուի
ՊԷՊՕ
Արեւելեան
Մեծ օփէրէթը, ամբողջովին
հայերէն խօսուն և երգեցիկ։

ՌԻՇՏԻ ԱՐԱՍԻ ԿԱՐԵՒՈՐ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԺԸՆԵՒԻ ՄԷՋ

" ՍՈՒՐԻՈՅ ԹՈՒՐՔԵՐԸ ՔԱՂ. ՀԱՍՈՒՆՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻՆ,,

Ժընեւէ Անատոլու գործակալութեան թղթակցին տուած տեղեկութեան համաձայն, նախընթաց օր արտաքին գործավար Ր. Արաս Ազգ. Ընկերութեան թեւարկութեանց յանձնաժողովի մէջ, խօսք առնելով չեշտած է Թուրքիոյ ցոյց տուած շահագրգռութիւնը հանդէպ Պաղեստինի դէպքերուն և յոյս յայտնած որ, Պալֆուրի յայտարարութիւնը տառացիօրէն գործադրուելով, գոհացուցիչ լուծում մը պիտի գտնուի։ Ետքոյ անդրադառնալով Սուրիական խնդրոյն, ըսած է.—

Առայժմ չեմ ուզեր պնդել այս խնդրոյն մասին, քանի որ այդ ուղղութեամբ բարեկամական բանակցութիւններ տեղի պիտի ունենան Ֆրանսայի և Թուրքիոյ միջեւ: Միայն կ'ուզեմ չեշտել որ այդ՝ երկրին մէջ առաջ գալիք քաղաքական փոփոխութեան հետեւանքով պէտք է ուշադրութեամբ վերլուծել ընդունուելիք լուծման եղանակները։ Ըստ իս, ազգի մը դաստիարակութեան ամէնալաւ միջոցն է, իրեն յանձնել իր վարչութիւնը։ Իբր այդ, կատարեալ վստահութիւն ունինք թէ՝ Սուրիա արժանի է իր անկախութեան: Մասնաւորաբար, ամէնադոյզն կասկած մը չկայ թէ՝ Սուրիոյ մէջ ապրող թրքական հոծ զանգուածը տէր է քաղաքական կատարեալ հասունութեան։

Ֆրանս. պատուիրակ Վիէնօ իր ճառին մէջ, պատասխանելով Րիւշտի Արասի, ըսած է ի մէջ այլոց.

Պէտք չեմ տեսներ բնաւ ծածկելու որ, Րիւշտի Արասի հետ քանիցս խօսեցանք և թէ՝ համաձայնութեան սահմանին և թէ անոր, Թուրք փոքրամասնութեան ճակատագրին վրայ կատարելիք ազդեցութեան տեսակէտով, երաշխիք տուի իրեն։ Ու հաստատեցի որ, եթէ Թուրք կառավարութիւնը Սուրիոյ անկախութեան առթիւ պէտք կը տեսնէ վերաքննել Իսկէնտէրունի մէջ ներկայիս ի զօրու անկախութեան վարչաձեւը, Ֆրանսա չպիտի քաշուի բանակցելէ այս մասին, պայմանաւ որ 1921ի համաձայնութեան սահմանին մէջ ըլլայ, այսինքն այդ ժողովուրդին Թրքական հանգամանքը պահպանուի։

Ֆրանս. կառավարութիւնը մտադիր է Սուրիան ալ մասնակից ընել այս բանակցութեանց: Տրամաբանական ըլլալու համար, հոգատար պետութիւնը կը փափաքի համաձայն փոխանցման շրջանը՝ ստիպման մը Սուրիոյ պետութեան քաղ. դաստիարակութիւնը ամբողջացնելու համար գործածել:

⁂ Ատանայէ «Ճումհուրիյէթ»ի Անթաքիոյ թղթակիցը կը հաղորդէ որ, իր Անթաքիա ներկայութիւնը դժգոհութիւն պատճառած է ֆրանս. իշխանութեան և ցոյց տրուած անհրաժեշտութեան վրայ բռնադատուած է հեռանալ Սանճագէն։

ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԿԸ ՍԿՍԻՆ

Դամասկոսէ կը հաղորդեն «Հաւաս»ի որ, ֆրանս. արտակարգ քոմիսէրութիւնը գրով մը վարչապետութեան հաղորդած է ժամ առաջ ընտրութեանց ձեռնարկել։

Ընտրութեանց արդիւնքին ամէն կողմ անձկութեամբ կը սպասուի։ Անթաքիա և Իսկէնտէրունի խնդրէն յետոյ Վաթանիներու միջեւ կարգ մը տարակարծութիւններ ծագած են։

Շրջող զրոյցներու համաձայն, Անթաքիա և Իսկէնտէրուն եթէ Թուրքիոյ անցնի, Հալէպցիները Սուրիայէ աւելի Թուրքիոյ հետ վարչաձեւ մը պիտի ընդգրկեն։ Սուրիոյ մամուլը լուռ կը մնայ Սանճագի խնդրոյ մասին։

ՀԱՅԵՐԸ ԵՒ ԱԼԷՎԻՆԵՐԸ ԹՈՒՐՔԵՐՈՒՆ ՀԵՏ

«Տէօրթեօլէ կը գրեն» «Գուրուն»ի.— Իսկէնտէրունի և Անթաքիոյ Թուրքերը յուզումով կը սպասեն այն բանակցութեանց արդիւնքին, որոնց ձեռնարկած է մեր կառավարութիւնը։ Բոլոր Թուրքերը որոշած են չմասնակցիլ Սուրիոյ երեսփ. ընտրութեանց որոնք պիտի սկսին այս օրերս։ Այս տեսակէտով Թուրքերու հետ միասին են նաեւ Ալէվիները և Հայերը։

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԳԻՒՂԵՐ ԿԸ ՀԻՄՆՈՒԻՆ

Անթաքիացի ծանօթ վաճառական մը, ի մէջ այլոց հետեւեալ տեղեկութիւնները հաղորդած է Թրքերէն «Թան»ի.—

Սանճագի լիսէին մէջ Թուրք լեզուէն զատ, միւս դասերը ֆրանսերէնով և արաբերէնով կ'աւանդուին։

Ետոյ դասագիրքերը արաբական տառերով են, միայն նախակրթարաններու մէջ սկսած են Թըրքերէն նոր տառերը գործածել: Ֆրանսացիք կարեւորութիւն կուտան Հայերու տեղաւորման Անթաքիոյ և մանաւանդ սահմանամերձ շրջաններու մէջ։ Երբ Թրք. գիւղերը հետզհետէ կը քանդուին մեծ եռանդով աշխատանք կը թափուի հայկական նոր գիւղեր շինելու։

Թիւրք սինէմա
ԱՅՍՕՐ, 9 ՀՈԿՏ. ՈՒՐԲԱԹ ԳԻՇԵՐ ԺԱՄԸ 9ԻՆ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՑՆԷ
ՍԵՒ ՎԱՐԴԵՐ
ֆիլմը որ արագօրէն պատրաստուած է
Դերակատարներն են՝ ԼԻԼԻԱՆ ՀԱՐՎԷՅ, ՎԻԼԼԻ ՖՐԻՉ
երկու մեծ արուեստագէտները
Ֆինլանտական երաժշտութիւն

ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ
ՍԻՆԷ ԱԶԱՔ
ԿԷՏԻԿ ՓԱՇԱ ՉԱՐՇԸ ԳԱՊՈՒ
ՆՈՐ ԵՂԱՆԱԿԻ ԲԱՑՈՒՄԸ
ԱՅՍՕՐՈՒԸՆԷ սկսեալ մինչեւ մէկ շաբաթ շարունակ
Երկու մեծ և աքանչելի ֆիլմ մէկ անգամէն
1.- Հերոս յերուզակը
2.- Փողոցի ծաղիկը
3.- Միքի Մաուզ

ՍԱԿԱՐԱՆ

7 Հոկտ., 1936

ՊԱՐՏԱԹՈՒՂԹԵՐ
ԵՒ ԱՐԺԵԹՈՒՂԹԵՐ

1933 Երկանի ներքին փոխթ.	97.50
1918 Ներքին փոխառութիւն	97
1933 փոխռթ. Իւնիֆիւրք Ա.	22.80
» » » Բ.	20.80
» » » Գ.	20.90
Անատոլու Երկաթուղի Ա.	42.
» » Բ.	42.
» » Գ.	46.
Անատոլու Պօն	45.
Անատոլու Բաժնեթուղթ	24.
Սիման(Ասլան)	12.25
Թէրքօզ	12 50
Րէժի	1.80
Թէլէֆօն	7.—
Թրամվայ	19.—
Գօմօնթի	9.25
Մինօթըրի Իւնեօն	9.30
Պոլսոյ Քարափ	10.40
Մերքէզ Պանքասի	87.50
Իշ Պանքասի	10.—
Քրէտի Ֆօնսիէ (1903)	102.—
» » (1911)	96.

ԴՐԱՄՆԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Պանքնօթ Սթերլին	625.—
Ամերիկեան (Տօլար)	125.—
Ֆրանս. Թղթադրամ	.—
Իտալական »	164.—
Պելճիքական »	84.—
Յունական » (Տրախ.)	24.
Զուիցերիական »	.—
Պուլկարական » (Լէվա)	25.—
Հոլանտական » (Ֆլորին)	84.—
Չեխօ Սլօվաք » (Քուրօն)	84.—
Աւստրիական »	22,50
Գերմանական » (Ռայխսմրք)	30.—
Ռումանական » (Լէյ)	16.—
Եուկօ Սլաւիա » (Տինար)	52.—
Թրքական ոսկի	985.—
Մէճիտիէ	—.—
Պանք Օթօման	242.—

ՉԷՔԵՐՈՒ ԸՆԹԱՑՔԸ

Լոնտոն	624.—
Նիւ Եորք (սէնթ)	79.—
Փարիզ	17.05.—
Հռոմ	
Պրիւքսէլ	4.69.—
Զուիցերիա	3.46.54
Սօֆիա	63.10.15
Պերլին	1.97.

ՀԵՌԱԳԻՐ

ԱՆԱՆԻԱՏԻՍ ՈՐԴԻՔ
39 ԵԷՆԻ ՓՕՍԹԱՀԱՆԷ ՊՕՂՈՏԱՆ, ԹԻՒ 39
Մանթօցուներ եւ Ռօպցուներ
ՃԻՔ ԵՒ ՏՈԿՈՒՆ ԲՈՒՐԴԷ ԵՒ ՄԵՏԱՔՍԷ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԲԱՄՊԱԿԷ ԵՒ ԿՏԱՒԷ
ՃԵՐՄԱԿ ԵՒ ԳՈՒՆԱՒՈՐ ԿԵՐՊԱՍՆԵՐ
ԹՕՀԱՖԻԷԻ ՄԵՐՃԻՒՂԻՆ ՄԷՋ ՊԱՏՐԱՍՏ ԵՒ ՉԱՓՈՎ ՎՐԱՅ
ՇԱՊԻԿԻ, ՓԻԺԱՄԱՅԻ, ՌՕՊ ՏԸ ՇԱՄՊՐԻ, ՔՈՒԱՆ ՏԸ ՖԷՕԻ
ԱՄԵՆԱՃՈԽ ՏԵՍԱԿՆԵՐ
ՕԺԻՏԻ ԿԱԶՄԱԾՆԵՐ
Եղանակի իրենց պէտքերը գոհացնելու համար կը խնդրենք
որ յարգոյ յաճախորդները հաճին անգամ մը այցելել.
ՆՐԲՈՒԹԻՒՆ, ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ՍԺԱՆՈՒԹԻՒՆ

Անմոռանալի ֆիլմը… Սիրոյ ամէնահոյակապ ապրումը…
եղանակին առաջին գլուխ գործոցն է
ՄԱՀՈՒԱՆ ՀՐԵՇՏԱԿԸ
(ֆրանսերէն խօսուն)
որուն դերակատարներն են՝ Ֆրէտէրիք Մարչ, Մէյլ Օպէրօն
Հէրպերթ Մարշալ
ԱՅՍՕՐ
ՍԱՐԱՅ սինէմային մէջ

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ Կ. ՔԷՉԷՃԵԱՆ
ՎԱՃԱՌԱԿԱՆ ԿԵՐՊԱՍԵՂԻՆԱՑ
Անգլիական եւ ուրիշ ամէն տեսակ առաջնակարգ կերպասներ
ՂԱԼԱԹԻԱ, ՀԱՐԱՃՃԻ ՓՈՂՈՑ, ԹԻՒ 36
Մեր վաճառատունէն առնուած բնորդները բացարձակապէս կրնան
վստահ ըլլալ թէ երբեք չպիտի խաբուին, որովհետեւ մեր անեղծ եւ
անեղծելի սկզբունքն է՝
ՊԱՏՈՒԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ, ՈՒՂՂԱՄՏՈՒԹԻՒՆ եւ ՔԻՉՈՎ ԳՈՀԱՆԱ

Պոլսոյ Քաղաքապետական թատրոն
ՏՐԱՄԻ ԲԱԺԻՆԸ ԹԷՓԷՊԱՇԻԻ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ
Այս գիշերը ժամը 20ին
ՄԱՔՊԷԹ
ՕՓԷՐԷԹԻ ԲԱԺԻՆԸ ՖՐԱՆՍԱԿԱՆ ԹԱՏՐՈՆԻՆ ՄԷՋ
ԱՅՍ ԳԻՇԵՐ ժամը 21ին
ՏՈՒՏԱՔԼԱՐԸՆ
Հեղինակ՝ Իվ Միրանտ Երաժշ. Մօրիս Իվէն Թրգմ. Է. Բէլիտ
Տղոց բաժինը՝ ՖԱԹՄԱՃԸԳ
Հեղինակ՝ Աֆիֆ Օպայ Երաժշտ. Ֆէհմի Էկէ

ԳՐԻԳՈՐ ԻՋՄԻՏԼԵԱՆ
ԴԵՐՁԱԿ
Փարիզէն վերադարձած ըլլալով, կը ծանուցանէ իր յարգելի յաճախորդներուն թէ՝ յետ այսու այրերու ամէն տեսակ հագուստներ և վերարկուներ, ինչպէս նաև կիներու յատուկ թայեօններ քլասիք մանթօներ պիտի պատրաստուին իր աշխատանոցին մէջ, փարիզեան ամենավերջին նորաձեւութեամբ։
ՀԱՍՑԷ.— Քարաքէօյ, Թիւնէլի կից, Մերթեպանի փողոց, Հալուսի պէյ խան, Թիւ 1—2։ Հեռաձայն՝ 41098։

ԷՐՎԻՒ ԿՕԼՏ
0.08 մ. ածելիի շեղբերը հռչակաւոր Ֆիրմայի մը արտադրութիւնն են

ԼՈՅՏ ԹՐԻԷՍԹԻՆՕ
LLYOD TRIESTINO

ՄԵԿՆՈՒՄ

ԱԼՊԱՆՕ

Շբ. 10 Հոկտ., ժամը 17ին դէպի Սելանիկ, Իզմիր, Փիրէ, Պրինտիզի, Վենետիկ, Թրիէսթէ։

ՄԵՐԱՆՕ

Բշ., 12 Հոկտ. ժամը 12ին դէպի Իզմիր, Սելանիկ, Փիրէ, Նափոլի, Մարսիլիա, Ճենովա։

ՔԱԼՏԷԱ

Դշ., 14 Հոկտ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Քոնսթանցա, Սուլինա, Կալաց, Իպրայիլ։

ՓՐԱԿԱ

Եշ. 15 Հոկտ. ժամը 17ին դէպի Պուրկազ, Վառնա, Քոսթանցա։

Աւելի մանրամասն տեղեկութիւններու համար դիմել Լոյտ Թրիէսթինոյի ընդհ. գործակալութեան. Մերքէզ Ռըխթըմ խան, Կալաթա. Թելեֆոն 44877 8 9 և կամ Բերայի ճիւղը Կալաթա Սէրայ թել. 44656։

Գործակալութիւնս հոլանտական շոգենաւային ընկերութեան միջոցաւ եւ կապ պահելով հոլանտական ընկերութեանց հետ պատրաստ է «Աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներու» համար ապրանքներ ընդունիլ և փոխարէն ուղղակի քօնոսըմանտալ։

ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ
FRATELLI SPERCO

Կալաթա, Մաքասաճը դէմը, Խիւտավէնտիկեար խան, Թելեֆոն 44792։

«Հոլանտական Շոգենաւային Ընկ.»

ԱՄՍԹԵՐՏԱՄ

Արտածման սպասարկութիւն

Մօտաւոր մեկնում դէպի Անվէրս, Ռօթէրտամ, Ամսթէրտամ, Համպուրկ։

Merope	բեռ կ'առնէ	5—10 Հոկտ.
Ceres	»	11—17 Հոկտ.
Bacchus	»	19—24 հոկտ.
Ulysses	»	26—31 հոկտ.

Գետերու վրայ մասնաւոր շոգենաւային սպասարկութիւն. Հռենոսի և Մայնի բոլոր նաւահանգիստները։

Ներածման սպասարկութիւն Ամսթէրտամէն կ'սպասուին

Merope	Հոկտ. 6ին
Bacchus	հոկտ. 19ին
Ulysses	հոկտ. 20ին
Ամսթէրտամէն մօտալուտ մեկնում	
Orestes	հոկտ. 7ին
Deucalion	հոկտ. 14ին

Nippon Yusen Kaisha Tokyo
ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԻՒՆ

Ուղղակի սպասարկութիւն Եօքոհամայի, Քոպի, Տէյրէնի, Ցինկթաոյի, Շանկհայի, Հոնկ-Քոնկի, Սինկապուրի, Գոլոմպոյի, Սուէզի, Փոռթ Սայիտի, Պէյրութի և Պոլսոյ միջեւ։

Պիրէոս, Մարսիլիա, Պարչելոնա, Վալենսիա, Լիվըրբուլ և Կըլասկօ։

Lima Maru	Նոյ. 18ին
Toyooko	Դեկտ. 18ին

Compagnia Italiano Turismo

Իտալական Թուրիզմօ (CIT) նաւային ընկերութիւնը կը հայթայթէ երկաթուղիի, շոգենաւերու եւ օդանաւերու տոմսակներ աշխարհի բոլոր քաղաքներու համար։

Զրի տեղեկութիւններ կը հայթայթէ, կ'ապահովէ պանդոկի սենեակներ և պակաժներու առաքումներով ապահովութիւնը կ'առանձնէ։

Հարիւրին 50 զեղչ իտալական երկաթուղիներու վրայ։

Դիմել **ՖՐԱԹԷԼԼԻ ՍՓԷՐՔՕ** Կալաթա, Խիւտավէնտիկեար խան,

Ընկերութիւնը որ ՍԻԹ ընկերութեան ներկայացուցիչն է, Եւրոպայի բոլոր քաղաքներու համար կուտայ երկաթուղիի տոմսակներ և խառն տոմսակներ ծովային ցամաքային Պոլիս-Փարիզ և Պոլիս-Լոնտոն գիծերու համար։

DEUTSCHE LEVANTE LINE
G. M. B. H.
HAMBOURG

Deutsche Levante-Linie Hamburg A-G, Hamburg.
Atkas Levante - Linie A-G. Bremen

Կանոնաւոր երթեւեկ Համպուրկի, Պրէմի, Անվէրսի, Պոլսոյ, Սեւ ծովու միջեւ և վերադարձ, Համպուրկէն, Պրէմէնէն Անվէրսէն և Պոլիս սպասուած շոգենաւեր.—

Smyrna	այժմ Պոլիս է
Athen	«
Derinje	հոկտ. 14ին
Akka	հոկտ. 29ին

Մօտակայ մեկնումներ դէպի Պուրկազ, Վառնա, Քոսթանցա

Athen	բեռ կ'առնէ	Հոկտ. 7-8
Derinje	բեռ կ'առնէ	հոկտ. 17-19
Akka	»	հոկտ. 30—31

Մօտակայ մեկնումներ Պոլսէն դէպի Համպուրկ Պրէմ, Անվէրս և Ռօթէրտամ

Swirna	բեռ կ'առնէ	7—9 հոկտ.
Fulda	«	8 հոկտ.
Angora	»	11—12 հոկտ.
Kythera	»	12—14 հոկտ.
Athen	»	23—24 հոկտ.

ՕԴԱՅԻՆ ՃԱՄԲՈՐԴՈՒԹԻՒՆՆԵՐ «ԿՐԱՖ ՑԷՓԼԻՆ»ով

Ուղղակի քօնէքսիոններ և ճամբու տոմսակներ, աշխարհի բոլոր նաւահանգիստներուն համար։

Ամէն կարգի տեղեկութեանց համար դիմել Տեօյչ Լէվանթ Լայնի Թուրքիոյ շոգենաւային գործակալութեան Ղալաթիա, Ցովակիմեան խան, հեռ. 40319։

Sahibi ve yazı işleri müdürü
HOREN CAMCİYAN

Basıldığı yer
ARTUN Basımevi: Galata Billur sokak No. 10

ՏԻԿԻՆՆԵՐ ՕՐԻՈՐԴՆԵՐ

Կ'ՈՒԶԷ՞Ք ՈՐ ՁԵՐ ԳՈՒԼՊԱՆԵՐԸ ՄՆԱՆ

ՄԻՇՏ ՆՈՐ
ՄԻՇՏ ՆՈՒՐԲ
ՄԻՇՏ ՓԱՅԼՈՒՆ

Գործածեցէ՛ք ՖՕՒԹԻՊԱ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՆԻՒԹԸ

զոր քսելով ձեր գուլպային մաշելու հաւանականութիւն ունեցող տեղերը, կատարելապէս ապահոված կ'ըլլաք անոր տոկունութիւնը։

ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԹԻՒՆ. — Մ. ՊԱՐՈՆԵԱՆԻ

Փնտռել բոլոր մեծ դեղարաններուն և արդուզարդի իրեղէն վաճառող խանութներուն մէջ։

« Մշակոյթ »
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉԱԿԱՆ ԵՒ ԳՐԱՏՈՒՆ
Թ. ԱԶԱՏԵԱՆ

Կալաթա, Պիլլոր փողոց, Կիւլ խան, Թիւ 8—9

Գրատունս բազմապիսի և հազուագիւտ հրատարակութիւններու մթերքով մը ճոխացած, խիստ մատչելի գիններով կը հայթայթէ ամէն կարգի հին ու նոր երկեր, պատմական, բանասիրական, գրա- [illegible] ներ, թարգմանութիւններ, թերթերու և պարբերականներու կարեւոր հաւաքածոներ, տարեցոյցներ, գեղարուեստական ալպոմներ, ևն.։

Հանրային մատենադարաններ (արտասահման) և անձնական գրադարան ունեցողներ այս պատեհութենէն օգտուելով կրնան իրենց պակասները ամբողջացնել։

Գրատունս կը ստանձնէ նաև տպագրական գործեր։

Գրատունս բաց է կէսօրէ յետոյ, ժամը 2—7։

Türkie Cumhuriyet Merkez Bankasi

3 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1936
(ՊԵՏԱԿԱՆ ԴՐԱՄԱՏՈՒՆ)

ԳՈՅՔ

ԱՆՏՈՒԿ	Քիլօ	Թրք. Ոսկի	Թրք. Ոսկի
Ոսկի ձոյլ վիճակի մէջ	17.083.221	24.028.916.30	
Թղթադրամ		6.496.866.—	
Մանրուք		932.908.70	31.459.691.00
Տեղական թղթակիցներ			
Թրք. ոսկի		461.276.12	461.276.12
Արտասահմանի թղթակիցներ			
Զուտ ոսկի քիլօ 4.398,244		6.186.482.30	
Ոսկիի վերածելի ազատ տըվիզ՝ եր		29 482 30	
Ուրիշ տըվիզներ և պարտական քլիրինկի հաշուեկշիռներ		11 137.922 75	17.353.887.44
Գանձատուն			
Շրջաբերութեան մէջ եղող թղթադրամի տառանձնեալ փոխարժէք		158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած		12.064.611.—	146 683.952
ԴՐԱՄԱՊԱՆԱԿ			
Գանձատոմսեր		2.165.750.—	
Մուրհակներ (առեւտր.)		22.010.377.13	24 176 137.13
ԱՐԺԷԹՈՒՂԹԵՐ			
Ա.— Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամի իբր երաշխաւորութիւն անուանական արժէքով)		34.256.700.23	
Բ.— Արժեթուղթ և պարտաթուղթ		4.169.261.30	38.425.961.53
Վրամ ոսկիի եւ «տըվիզ»ի վրայ ավանս		179.373.1	
Գանձումներու ի հաշիւ ավանս		17.253.057.72	17 432.431.53
Բաժնետէրեր			4.500.000.—
Զանազանք			6.424 729 46
2 Մարտ 1936 թուականէն սկսեալ		Գումար	286.917.866 21

Զեղչի հաստատութիւն 100ին 5.50

ՊԱՐՏՔ

		Թրք. Ոսկի
ԴՐԱՄԱԳԼՈՒԽ		15.000.000.—
Պահեստի դրամ		1.551.182.53
Շրջաբերութեան մէջ գտնուած թղթադրամ		
Ցանձնառութեան առնուած թղթդր.	158.748.563.—	
Օրէնքին 6 և 8րդ յօդուածներուն համաձայն պետ. գանձին կողմէ վճարուած	12.064.611.—	
Ցանձնառութեան առնուած թղթադրամ. Դէպքաժէներուն այսօրուան հաշուըրդը	146.683.952.—	
Ամբողջովին ոսկիով ապահովուած յաւելուածաւոր շրջաբերութեան հանուած թղթադրամ	18.000.000.—	
		164 683.952.—
Աւանդներ Թուրք դրամով		14 318.389.2
Տվիզի յանձնառութիւն		
Ոսկիի վերածելի տըվիզներ	1,210,11	
Ուրիշ տըվիզներ և պարտական քլիրինկի հաշուեկշիռներ	25 532.121 44	25 533.331.5
Զանազան		65 830.210 9
Գումար		286.917.066

Ոսկիի փոխարկեն կանխավճար 100ին 4 50

ԼՈՅՍ ՏԵՍԱՒ
ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ
ՄԱՆԿԱՎԱՐԺԱԿԱՆ ԸՆԹԵՐՑԱՐԱՆՆԵՐՈՒ ԱՄԲՈՂՋԱԿԱՆ ՇԱՐՔԸ

ՓՈՒԹԱՑԷ՛Ք
ՓՈՒԹԱՑԷ՛Ք

ԲԱՐԻ ԼՈՅՍ

Ներածական Ընթերցարան	30 դրշ.
Բարի Լոյս Ընթերց. Ա. տարի	35 դրշ.
» Ընթերց. Բ. տարի	40 դրշ.
» » Գ. Դ. տարի	75 դրշ.

ԴԻՄԵԼ
ՄԻԱԿ ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻՆ
Յ. ԱԲՐԱՀԱՄԵԱՆ
Անգորա ճամբէսի
Բէյլէր Էֆ. խան Թիւ 14

Հրապարակ ելաւ

ՆՈՐ ՅՈՅՍ

Շաբաթաթերթին 78ՐԴ ԹԻ

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

«Պաղանճ»ի, ժառանգական, կալուածական, էվգաֆի տուրքի գործեր, «փէրաղ»ի, «վէֆաէն փէրաղ»ի, «ինթիգալ»ի, ժառանգական գործեր, ամէն տեսակ առնելիքներու և մուրհակներու գանձում և հետապնդում Անգարայի և Իսթանպուլի պետական պաշտօնատանց մէջ։

ԽՈՐՀՐԴԱԿՑՈՒԹԻՒՆՔ ՁՐԻ

Դիմել՝ ՄԱՆՈՒԿ ՎՐԱՄՇԱՊՈՒՀԻ

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 12ԷՆ 14 ԵՒ 16ԷՆ 17

Իսթանպուլ, Պահչէ Գափու, նախկին Ռահվանճըլէր, "Պէրկի" ճիլէր փողոց, Շիրին խան, 3րդ յարկ, Թիւ 10, ճիշդ Պիրինճի Վագըֆ խանին դիմացը։

Կարդացէ՛ք -«ԱՆԺ ԲԻԹՈՒ»ն- կարդացէ՛ք

հարիւրին 50 զեղչ կատարուած է

Gripin„in Mucizesi
5 dakika Evvel..
5 dakika Sonra ....

ԿՐԻՓԻՆ ՄԸ ԱՌՆԵԼԷ ԱՌԱՋ

Տառապանքին և ցաւին ամենատառապելը խիստ գլխուն, շուտ և աժան կերպով անցընելուն միջոցն է՝ ԿՐԻՓԻՆԻ մը քաշէ առնել։ Ոչ ստամոքսը կը խանգարէ, ոչ ալ սիրտն ու երիկամունքը կը յոգնեցնէ։

ԱՌՆԵԼԷ 5 ՎԱՅՐԿԵԱՆ ՅԵՏՈՅ

աժան - ազդեցիկ - անվնաս

ԿՐԻՓԻՆ

առողջութիւնն ու գեղեցկութիւնը
ԱՌՈՂՋ ԻՒ ԳԵՂԵՑԻԿ ԱԿՌԱՆԵՐՈՎ

Առողջ և գեղեցիկ ակռաներն ալ

ՌԱՍՏԻՕԼԻՆՈՎ

միայն կ'ապահովուին

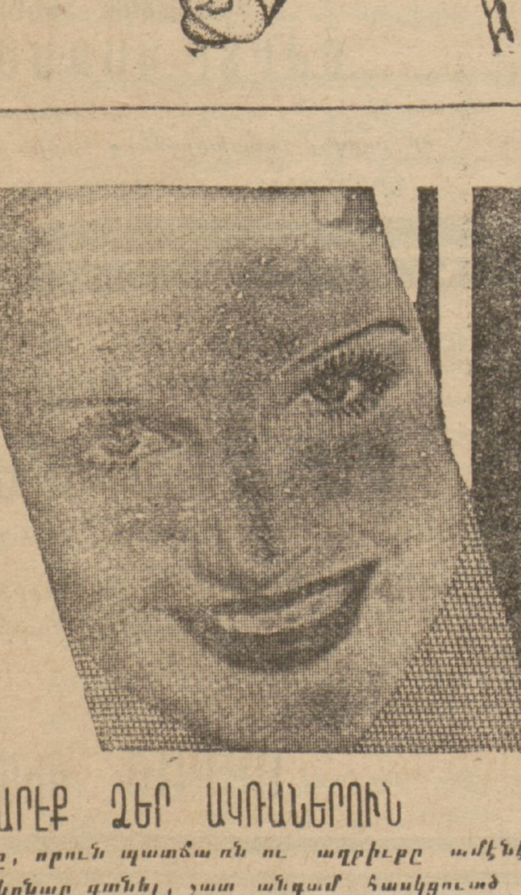

ՄԵԾ ԽՆԱՄՔ ՏԱՐԷՔ ՁԵՐ ԱԿՌԱՆԵՐՈՒՆ

Երբեմն հիւանդութիւն մը, որուն պատճառն ու աղբիւրը ամէնէն վարպետ բժիշկներն իսկ չեն կրնար գտնել, շատ անգամ հասկցուած է որ ակռայի բորբոքումի հետեւանք է։

Օրը երկու անգամ ձեր ակռաները խոզանակելով և միշտ

ՌԱՍՏԻՕԼԻՆ

գործածելով կրնաք պաշտպանել ձեր ակռաները

ՏՕՔԹ. Ս. ՍԱՐԳԻՍԵԱՆ

Փոխադրուած է Բանկալթիի սինէմայի դէմ, Զաֆէր փողոց, Թիւ 15, Թէօտորիտի արարթըման։

100ին 50 ԶԵՂՉ
ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱՅԻ
Ա Ն Ժ Բ Ի Թ Ո Ւ